

talte med Tilslutning fra mit Parti, naar jeg hævdede, at Statsvirksomhederne skulde forrente sig. Det gjorde jeg, for jeg udtalte ikke dette her i Salen, før mit Partis Ordfører, den nuværende Statsminister, havde fremholdt disse Principper under en tidligere Finanslovbehandling. Forholdene i Krigens Tid var en Sag for sig; den Gang var Spørgsmaalet om Statsvirksomhedernes Takster et Led i hele Spørgsmaalet angaaende Regulering af Priserne, Statsbanernes lave Takster spillede ogsaa en Rolle for at holde Skibstaksterne nede, de Forhold, under hvilke man normalt burde arbejde, var paa en Maade suspenderet ligesom saa meget andet. Men efter at disse Krigsforhold var ophørt, har mit Partis Ordfører udtalt som en given Ting under normale Forhold, at Statens Erhvervsvirksomheder burde forrente sig. Det ærede Medlem udtalte, at for ham var netop dette Forrentningskrav Kærnepunktet, og jeg er ganske enig med ham i, at dette, at man fra Rigsdagens Side i Enighed stiller dette Krav op, i Virkeligheden vender ganske om paa de forskellige Statsadministrationers Stilling i hele dette Spørgsmaal.

Det ærede Medlem gjorde opmærksom paa, at det Forslag, der nu er fremkommet, ikke er saa vidtgaaende som det, jeg har skitseret i mine Udtalelser i 1922—23. Det er fuldstændig rigtigt, men jeg udtalte ogsaa den Gang kun Enkeltmands Tanker og formede dem saaledes, som jeg ansaa det for fornødent, for at jeg kunde give et Billede af, hvad jeg tilsigtede, idet jeg ogsaa den Gang selv erklærede, dels at de nærmere Enkeltheder ikke kunde gives af Enkeltmand, og dels at Midlerne til at naa det Maal, man ønskede, kunde være forskellige, samt at jeg var særdeles forhandlingsvillig paa alle Punkter. At disse Enkeltmandstanker i nogen Grad er blevet ændret ved at gennemgaa en endog særdeles sagkyndig Kommissions Skærsild, er neppe til at undres over. Noget maa der naturligvis ogsaa slaas af paa Ønskerne, for at Enighed saa meget sikrere kan opnaas, og endelig er vel Verdenshistoriens sidste Blad med Hensyn til Statsdrift ikke skrevet i disse fem Lovforslag.

Man har her gjort et Forsøg paa i Retning af Dispositionsfrihed at tage det absolut nødvendige, hvis Kravet om Forrentning skal blive honoreret; det var hele Kommissionens, med Undtagelse af det ærede Medlem Hr. S. C. Nørgaards, Stilling, at man her kunde komme og byde Rigsdagen et Forslag, som den maatte

erkende indeholdt de aldeles nødvendige Betingelser for, at dette Krav kunde stilles. Derfor vil jeg meget gerne advare mod, at der under denne Forhandling her i Rigsdagen skulde komme en Halvhed i denne Opfattelse, at man gerne vil stille Kravet, man synes, det er udmærket at stille Kravet, men man trykker sig ved, hvad der er nødvendigt at yde til Gengæld. Jeg haaber, at de Betæneligheder, der i saa Henseende er kommet til Orde i Dag, maa kunne frafaldes. Hvad vi end vilde sige, hvis Loven i en kastreret Skikkelse forlod denne Sal, hvad vi end vilde haabe og tro om, at nu skulde Forrentningen nok komme, vilde det i Virkeligheden ikke nytte, hvis man alligevel kun gør det halvt.

Det ærede Medlem Hr. Slesbager troede ikke paa, at Afskaffelsen af Generalsekretariatet kunde medføre større Besparelser, og han mente navnlig, at den juridiske Behandling rundt i Afdelingerne vilde kræve, at man maatte flytte Personalet til de forskellige Afdelinger. Jeg tror ikke, det er rigtigt; de forskellige Afdelinger har allerede juridisk Personale, og man var i Kommissionen enig om, at det i saa Henseende ikke vil være nødvendigt at tilføre de forskellige Afdelinger noget Personale. Det, der skulde ske, naar Generalsekretariatet blev ophævet og der blev en Personaleafdeling tilbage, var, at man var i Stand til at udskille alt det Personale, der repræsenterede det Dobbeltarbejde, der havde været. Det ærede Medlem spurgte, om der ikke fremtidig i Personlafdelingen skulde foretages en samlet Behandling af Normativsager. Jeg forstaar, det ærede Medlem er klar over, at der ikke er Tale om Normeringslov, om en Bestemmelse om, hvor meget Personale der skal være paa de forskellige Stationer, Kontorer o. s. v. Nej, det er Tanken, at det er Afdelingerne, som skal behandle dette og være ansvarlige for disse Normativer, thi i Virkeligheden er det kun Afdelingerne, som har Kendskab til det Omraade, og Personalkontoret kan kun have det formelle Kendskab, som det faar gennem Afdelingerne. Hvis man kom ind paa det ærede Medlems Tanke — vi har drøftet det nøje i Kommissionen —, vilde Personlafdelingen efterhaanden igen vokse op til et Generalsekretariat, som skal behandle alle de andre Afdelingers intime trafikmæssige, maskinmæssige og banemæssige Sager. Hvor mange der skal til at gøre det Arbejde, det maa Afdelingscheferne kritisere, derfor sidder de der som Kritikere overfor Distrikternes forskellige Tjenester,